

स्थानीय राजपत्र

कालिङ्गोक गाउँपालिका, दोलखाद्वारा प्रकाशित

खण्ड ५

सङ्ख्या ८

मिति: २०७८/०४/३१

भाग २

कालिङ्गोक गाउँपालिका

नेपालको संविधानको धारा २१५ बमोजिमको गाउँकार्यपालिकाले बनाएको
तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीको लागि
प्रकाशन गरिएको छ ।

संवत् २०७८ सालको कार्यविधि सङ्ख्या ८

कालिङ्गोक गाउँपालिकाको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८

प्रस्तावना:

नेपालको संविधानले स्वास्थ्य सेवालाई प्रत्येक नागरिकले उपभोग गर्ने
पाउने प्रत्याभूतिका लागि मौलिक हक्कको रूपमा स्थापित गरेको छ । नेपाल
सरकारले बि.सं. २०७१ साल देखि सर्वसाधारणको योगदानमा आधारित
स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ । २०७२ सालमा
नेपाल सङ्घीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्रात्मक मुलुकमा रूपान्तरण भए सँगै

सज्जीय संरचना अनुसार हाल सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको सरकारबाट राज्य सञ्चालन भैरहेको छ । सो सन्दर्भमा स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय तहमा रहेका नागरिकहरूलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा सरल, सहज पहुँच सुनिश्चित गर्नु स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी हो । यस कालिङ्गोक गाउँपालिकाले गाउँपालिका भित्र स्थायी बसोबास भएका सम्पूर्ण नागरिकहरूको लागि स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखेको छ । राष्ट्रिय स्वास्थ्य बीमा नीतिले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुँच र उपयोगमा सुधार गरी स्वास्थ्य बीमाबाट सबैका लागि स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गर्ने नीतिको स्थानीयस्तरमा कार्यान्वयन गर्नका लागि नेपालको संविधानको धारा २२६ बमोजिम तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ र कालिङ्गोक गाउँपालिका (कार्यसम्पादन) नियमावली, २०७४ बमोजिम गाउँकार्यपालिकाले यो कार्यविधि निर्माण गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (क) यस कार्यविधिको नाम “कालिङ्गोक गाउँपालिकाको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८” रहेको छ ।
(ख) यो कार्यविधि तुरन्त लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा:

- (क) “कार्यविधि” भन्नाले कालिङ्गोक गाउँपालिकाको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम कार्यविधि, २०७८ सम्झनुपर्दछ ।
(ख) “अध्यक्ष” भन्नाले कालिङ्गोक गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्झनुपर्दछ ।
(ग) “उपाध्यक्ष” भन्नाले कालिङ्गोक गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्झनुपर्दछ ।
(घ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले कालिङ्गोक गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनुपर्दछ ।

- (ड) “वडा अध्यक्ष” भन्नाले कालिङ्गोक गाउँपालिकाको वडा अध्यक्ष सम्भनुपर्दछ ।
- (च) “सदस्य” भन्नाले कालिङ्गोक गाउँपालिकाको गाउँसभाका सदस्य सम्भनुपर्दछ ।
- (छ) “वडा सचिव” भन्नाले कालिङ्गोक गाउँपालिकाका १ देखि ९ सम्मका वडा सचिवलाई सम्भनुपर्दछ ।
- (ज) “लाभग्राही” भन्नाले कालिङ्गोक गाउँपालिकाको स्थायी बसोबास भएका व्यक्तिलाई सम्भनुपर्दछ ।
- (झ) “दर्ता सहयोगी” भन्नाले स्वास्थ्य बीमा नियमावली, २०७५ बमोजिम नियुक्त भएको कर्मचारी सम्भनुपर्दछ ।
- (ञ) “गाउँपालिका” भन्नाले कालिङ्गोक गाउँपालिकालाई सम्भनुपर्दछ ।

३. स्वास्थ्य बीमा योगदान रकम र सुविधा कार्यक्रमः

- (क) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र स्थायी बसोबास भएका नागरिकहरुको स्वास्थ्य उपचारमा हुने सम्भावित खर्चको जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्यले त्यस्ता परिवालाई लक्षित गरी गाउँसभाबाट रकम विनियोजन गरी स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम लागू गरिएको छ ।
- (ख) यो कार्यक्रम प्रत्येक आर्थिक वर्षका लागि गाउँसभाबाट बजेट विनियोजन गरी गाउँपालिकाभित्रका स्थायी बसोबास भएका सबै नागरिकको लागि अनुसुची-१ बमोजिम सञ्चालन गरिनेछ ।

४. स्वास्थ्य बीमा लाभग्राही हुनका लागि आवश्यकता पर्ने योग्यता:

बुँदा नं ३ (क) बमोजिमको सहयोग प्राप्त गर्न देहाय बमोजिमको योग्यता अनिवार्य हुनेछः

(क) नेपाली नागरिक हुनु पर्ने ।

(ख) कालिङ्गोक गाउँपालिकाको स्थायी बसोबास गरेको हुनुपर्ने ।

५. स्वास्थ्य बीमा लाभग्राही छनौट प्रक्रिया:

स्वास्थ्य बीमा लाभग्राही छनौटका लागि निम्नानुसार प्रक्रिया पुरा गर्नुपर्नेछ ।

(क) सम्बन्धित पक्षबाट आवेदन माग गर्न गाउँपालिकाबाट आवेदन सङ्कलन सुरु हुने मितिभन्दा कम्तीमा ७ दिन अगाडी सार्वजनिक सञ्चार माध्यमबाट आवेदनको सूचना प्रसारण गर्नुपर्नेछ ।

(ख) बीमा गर्न चाहने इच्छुक व्यक्तिले वडा कार्यालय मार्फत बीमा सम्बन्धी सूचना तथा फाराम लिन सक्नेछ ।

(ग) योग्यता पुरेका इच्छुक व्यक्तिले बीमाको लागि अनुसूची-२ बमोजिमको आवेदन रितपूर्वक भरी आफ्नो स्थायी ठेगाना खुलेको वडा कार्यालयमा बुझाउनुपर्नेछ ।

(घ) अनुसूची-२ बमोजिमको फाराम वडा कार्यालयबाट निशुल्क प्राप्त गर्न सकिनेछ ।

(ङ) आवेदनको साथमा सूचनामा माग गरे बमोजिम आवश्यक कागजात पेस गर्नुपर्नेछ ।

६. वडा स्तरीय स्वास्थ्य बीमा लाभग्राही छनौट तथा सिफारिस समितिको गठन:

(क) वडा स्तरीय स्वास्थ्य बीमा लाभग्राहीको सिफारीस गर्न देहाय अनुसारको एक समितिको गठन हुनेछ;

सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष - संयोजक

वडा सदस्यमध्येबाट समितिले छनौट गरेको

एक जना महिलासहित २ जना - सदस्य

वडा सचिव - सदस्य सचिव

७. वडास्तरीय स्वास्थ्य बीमा लाभग्राही छनौट तथा सिफारिस समितिको काम कर्तव्य तथा अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ

(क) वडाभित्र सङ्गलन भएका बीमा आवेदनहरु रितपूर्वक भए, नभएको जाँच गर्ने ।

(ख) बुँदा नं. ३ बमोजिमका आधार नपुगेका अयोग्य आवेदनहरु सम्बन्धीत आवेदकलाई कारण सहित फिर्ता गर्ने ।

(ग) योग्यता पुगेका आवेदनहरुलाई दर्ता भएको मितिको आधारमा क्रम मिलाएर अभिलेख राख्ने ।

(घ) गाउँपालिकामा योग्यता पुगेका आवेदनहरुको विवरण पठाउने ।

(ङ) दर्ता सहयोगी कर्मचारी मार्फत बीमा प्रक्रिया प्रारम्भ गर्न आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने ।

(च) सिफारिसको नतिजा प्रमाणित गरी सुरक्षित राख्ने ।

८. गाउँपालिका स्तरीय स्वास्थ्य बीमा संयोजन समिति गठनः

गाउँपालिकामा स्वास्थ्य बीमा सहजीकरण तथा व्यवस्थापनको लागि एक स्वास्थ्य बीमा संयोजन समिति गठन हुनेछ; जसमा देहायका पदाधिकारी रहने छन् ।

(क) गाउँपालिका अध्यक्ष - संयोजक

(ख) गाउँपालिका उपाध्यक्ष - सदस्य

(ग) गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - सदस्य

(घ) गाउँकार्यपालिका सदस्य मध्ये एक जना महिलासहित दुई जना - सदस्य

(ङ) स्वास्थ्य शाखाको प्रमुख - सदस्य

(च) लेखा शाखाको प्रमुख - सदस्य

(छ) दर्ता सहयोगी - सदस्य सचिव

तर, यस समितिले थप परामर्शको लागि आवश्यक कुनै व्यक्ति वा विज्ञलाई आमन्त्रित सदस्यको रूपमा राख्न सकिनेछ ।

९. गाउँपालिका स्तरीय स्वास्थ्य बीमा संयोजन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः

- (क) वडाबाट सिफारिस भइ आएका आवेदनहरुको परीक्षण गर्ने ।
- (ख) प्रक्रिया विपरीत आएका आवेदनहरुलाई सूचीबाट हटाउने ।
- (ग) भुक्तानीको लागि वडाबाट सिफारिस भइ आएका कागजातको अध्ययन गरी भुक्तानीको लागि निर्णय गर्ने ।
- (घ) स्वास्थ्य बीमा लाभग्राहीहरुको नाम नामेसी तयार गरी अनुमोदनका लागि कार्यपालिकामा पेस गर्ने ।
- (ङ) समितिले गरेका सम्पूर्ण कार्यको जानकारी कार्यपालिकामा पेस गर्ने ।
- (च) स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा सदस्यता वितरण तथा नवीकरण गर्न सहजीकरण गर्ने ।
- (छ) स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न सहयोग गर्ने ।

(ज) गाउँपालिकाभित्र आएका समस्याको समाधान गर्ने ।

(झ) गाउँपालिकास्तरको सेवा प्रदायक स्वास्थ्य संस्थाले स्वास्थ्य बीमा बोर्डसँग गरेको सम्झौता अनुरूप सेवा प्रदान गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।

१०. बीमा लाभग्राहीहरुको नामावली प्रकाशनः

(क) बुँदा नं. ९ बमोजिम प्रक्रिया पुरा गरी स्वीकृत बीमा लाभग्राहीहरुको नामावली प्रकाशन गर्ने जिम्मेवारी गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयको हुनेछ । सो नामावलीको एक प्रति गाउँपालिकाको सूचना पाटीमा टाँस गर्नुपर्नेछ । साथै तोकिएको सयमभित्रै वडागत नामावली छुट्ट्याइ सम्बन्धित वडाहरुमा पठाउनुपर्नेछ ।

(ख) वडागत नामावली प्रकाशन गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित वडाको हुनेछ ।

११. सम्भौता तथा समय सीमा:

प्रक्रिया पुरा गरी पेस भएका निवदेन उपर सम्भौता गर्ने र अन्य व्यवस्था समय तालिका अनुसुची-३ बमोजिम हुनेछ ।

१२. स्वास्थ्य बीमा प्रारम्भ विधि तथा प्रक्रिया:

बुँदा नं. ११ बमोजिम सम्भौतापत्रमा हस्ताक्षर भएपछि मात्र निजलाई स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम अन्तर्गत बीमित हुनको लागि योग्य भएको मानिनेछ र तत्पश्चात स्वास्थ्य बीमा प्रक्रिया प्रारम्भ हुनेछ । वडामा खटिने दर्ता सहयोगीले सो बीमितलाई स्वास्थ्य बीमाको सहजीकरण सुरु गर्नेछन् । बीमा गरे बापत प्राप्त गरिने सेवा सुविधा तोकिए बमोजिम हुनेछन् ।

१३. विविधः

- (क) यो कार्यविधि लागू गर्नु अगावै बुँदा नं. ४ बमोजिम योग्यता पुगेका कुनै व्यक्तिले वा परिवारले स्वास्थ्य बीमा गरिसकेको खण्डमा निजको हकमा पुनः दोहोरो बीमा हुने छैन ।
- (ख) यो स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको बारेमा कुनै सम्भावित लाभग्राही नाम छुट हुन गएको दोहोरो परेको वा कुनै कारणले नाम समावेश हुन नसकेको सम्बन्धमा गुनासो सुन्ने निकाय वा अधिकारी सम्बन्धित वडा कार्यालय वा वडा अध्यक्ष हुनेछ ।
- (ग) गाउँपालिका स्तरीय संयोजन समितिको निर्णय बमोजिन बीमा कम्पनीलाई भुक्तानी रकम उपलब्ध गराइने छ ।
- (घ) यो कार्यविधिका बुँदाहरूलाई संशोधन वा थपघट गर्ने अधिकार कालिङ्गोक गाउँपालिकामा मात्र निहित हुनेछ ।

अनुसूची-१

कार्यविधिको बुद्धा नं. ३ (ख) सँग सम्बन्धित

लाभग्राही विभिन्न योगदान

क्र.सं.	विभिन्न व्यक्ति/परिवार	गाउँपालिकाको योगदान बापतको रकम रु	परिवारमा ५ जना भन्दा बढी भए	कैफियत
१	गाउँपालिकामा स्थायी बसोबास भएको	प्रति परिवार ५ जनासम्मको लागि रु ३५००	प्रति सदस्य रु ७००	

अनूसुची-२

(कार्यविधिको बुँदा नं. ५ (घ) सँग सम्बन्धित

बीमा लाभग्राही आवेदन फारम

श्री वडा अध्यक्षज्यू

वडा नं. ....

कालिङ्गोक गाउँपालिका, दोलखा ।

विषय: स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सम्बन्धमा ।

कालिङ्गोक गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयले सञ्चालन गर्न लागेको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम मार्फत बीमा लाभग्राही हुनका लागि आफूलाई योग्य ठानी यो आवेदन पेस गरेको छु । आवश्यक पर्ने कागजात प्रमाणहरू यसैसाथ संलग्न राखिएको छ । मैले पेस गरेको सबै विवरण सही सत्य छन् भुट्टा ठहर्न गएमा प्रचलित कानुन बमोजिम सहुँला, बुझाउँला ।

आवेदकको	
नाम, थर	
जन्म मिति	
स्थायी ठेगाना	
टोल	
सम्पर्क नं.	

बीमा सेवाग्राही सदस्यहरूको नामावली

सि.नं.	बीमा सेवाग्राहीहरूको पुरा नाम, थर	जन्म मिति	आवेदकसँगको नाता
१			
२			

३			
४			
५			

संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरू:

१. नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
२. स्थायी ठेगाना खुल्ने कागजात (नागरिकतामा स्थायी ठेगाना हालको भन्दा अन्यत्र भए),
३. जन्म दर्ता प्रमाणपत्र,
४. विवाह दर्ता प्रमाणपत्र,
५. बसाइ सरी आएको भए सोको प्रमाणपत्र ।

निवेदक .....

मिति: .....

अनुसूची- ३

(कार्यविधिको बुँदा नं. ११ सँग सम्बन्धित)

सि.नं.	क्रियाकलाप	कार्यविधि	समय	जिम्मेवारी
१	सूचना प्रकाशन गर्ने	बुँदा नं. ५		गाउँ कार्यपालिका
२	आवेदन फारम वितरण गर्ने सङ्कलन गर्ने	बुँदा नं.५		वडा कार्यालय
३	आवेदन वितरण बन्द गर्ने	बुँदा नं.५		वडा
४	सिफारिस सहित पालिकामा नामावली पठाउने	बुँदा नं.७		वडा
५	गाउँपालिकास्तरीय समितिले छनौट गर्ने	बुँदा नं.९		वडा
६	स्वीकृतका लागि गाउँकार्यपालिकामा पेस गर्ने	बुँदा नं.९		वडा
७	गाउँपालिकाबाट स्वीकृत भई नामावली प्रकाशन	बुँदा नं.१० (क)		वडा
८	वडागत विवरण वडा कार्यालयमा पठाउने	बुँदा नं.१० (क)		वडा
९	वडा कार्यालयमा नामावली प्रकाशित गर्ने	बुँदा नं.१० (ख)		वडा
१०	सम्झौता गर्ने	बुँदा नं.११		वडा
११	दर्ता सहयोगीसँग सम्पर्क र बीमा प्रक्रिया प्रारम्भ	बुँदा नं. १२		वडा
१२	नियमित अनुगमन			वडा / गाउँपालिका

